

Kenniscentrum en Hotspot 't Lokaal

Bedrijventerrein Noorderveld-Molletjesveer, Zaanadam

Kenniscentrum en Hotspot 't Lokaal wil het bedrijventerrein Noorderveld-Molletjesveer een sterke sociaaleconomische balans bieden. In z'n totaliteit, aan de afzonderlijke ondernemingen die daar gevestigd zijn én aan al haar medewerkers. Daarom werken ondernemers, onderwijsinstellingen, overheden en zorgpartijen er samen aan werkgelegenheid, onderwijs en zorg. Hoe? Deze partijen komen zowel fysiek als digitaal bij elkaar. En ze stimuleren om gezamenlijk projecten uit te voeren. Vanuit een ontmoetingsplaats op het terrein creëren de partijen onder meer banen en stageplaatsen. Een belangrijk resultaat: de afstand tussen onderwijs en arbeidsmarkt is effectief verkleind.

Achtergrond en doel

't Lokaal is een platform waarin ondernemers, overheid, onderwijs en zorg samenwerken om de zogenoemde WOZ-waarde (werkgelegenheid, onderwijs en zorg) van bedrijventerrein Noorderveld-Molletjesveer in Zaanstad te verhogen. Daar zijn zeshonderd bedrijven gevestigd en er werken zo'n 4.500 mensen. Het verhogen van die WOZ-waarde is noodzakelijk omdat economie en werkgelegenheid door technologische en maatschappelijke ontwikkelingen in rap tempo veranderen. In de analyse van Bedrijvenvereniging Noorderveld-Molletjesveer (BVNM) gaan bedrijven transformeren of van het speelveld verdwijnen. Het onderwijs kan mensen voorbereiden op de economie van de toekomst. Maar er is een kloof tussen de vraag van bedrijven en het aanbod van opleidingen. Scholen en bedrijven weten elkaar niet goed te vinden. Jongeren worden opgeleid voor banen die er straks niet meer zijn.

Het is onduidelijk waar en hoe werk zich ontwikkelt. Het is niet eens duidelijk welke bedrijven er in Zaanstad of op een bedrijventerrein zitten, laat staan dat bekend is wat hun wensen en behoeften en hun kansen en bedreigingen zijn.

Dit kan zo niet langer, vond BVNM. Bedrijven, overheid, onderwijs en zorginstellingen moeten gaan meebewegen. Maar, dat lukt alleen als de opgaven bij bedrijven bekend zijn en de banden tussen genoemde partijen worden versterkt. En als de mensen die op het bedrijventerrein werken centraal komen te staan en hen een toekomstperspectief wordt geboden.

't Lokaal is gestart nadat BVNM het initiatief nam om te komen tot een 'excellent bedrijventerrein' waarbij de mens centraal staat. Doel van 't Lokaal:

1. Het verkleinen van de kloof tussen werkzoekenden en het bedrijfsleven en tussen onderwijs en arbeidsmarkt.
2. Het realiseren van een duurzame samenwerking tussen scholen, bedrijven en de overheid om zo te komen tot een excellent bedrijventerrein.

Aanpak

De eerste ideeën om in samenhang te kijken naar vraagstukken rondom werkgelegenheid, onderwijs en zorg op bedrijventerrein Noorderveld-Molletjesveer dateren van medio 2015. BVNM heeft het initiatief genomen om gemeente Zaanstad en onderwijsinstellingen erbij te vragen. Eind 2016 heeft de gemeente besloten dit initiatief te steunen met zowel capaciteit (er komt een opgavemanager à 1 fte en secretariële ondersteuning) als financieel

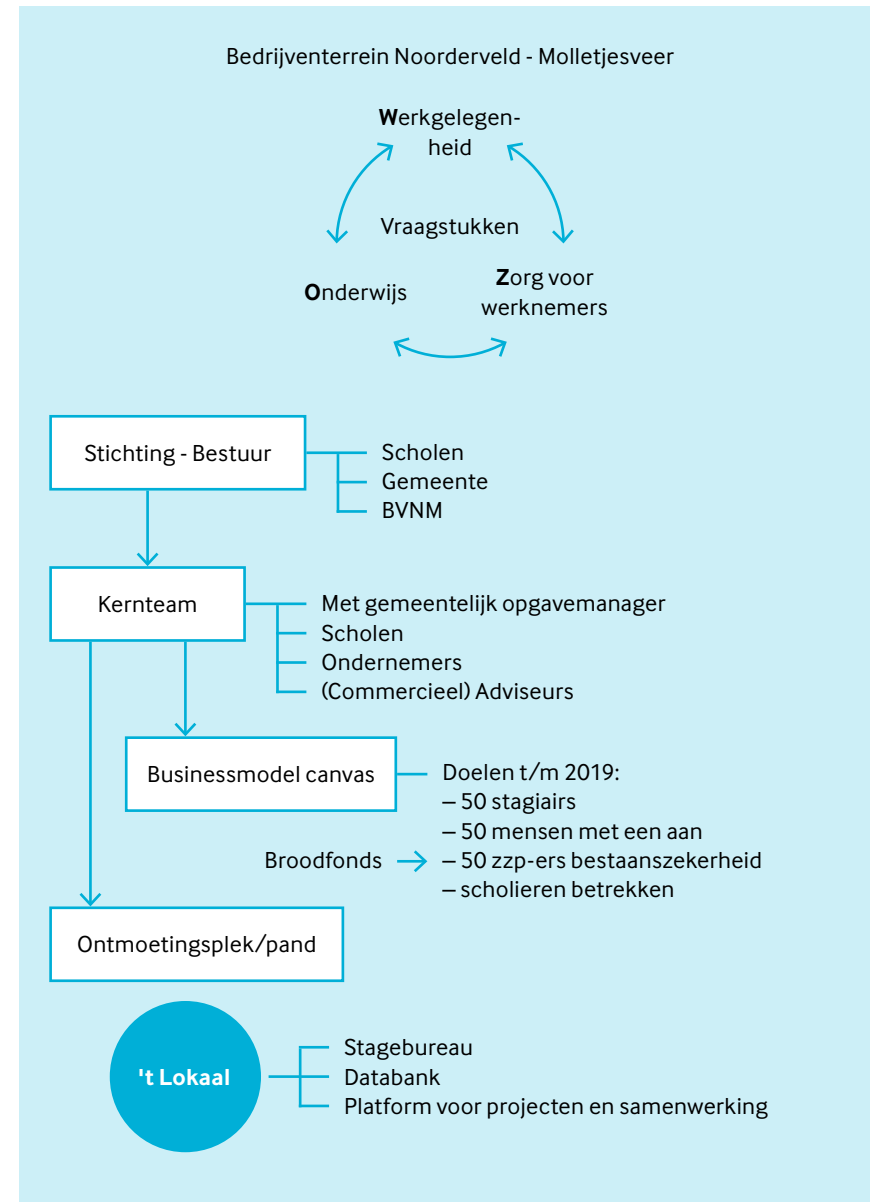
(75.000 euro voor de periode van 3 jaar). De gemeentelijk opgavemanager is per januari 2017 gestart. Met de onbezoldigde hulp van betrokken ondernemers is de organisatie vervolgens opgebouwd. Er is een stichting opgericht en een bestuur samengesteld. Dat bestaat uit betrokkenen vanuit scholen, gemeente en BVNM. Het bestuur stuurt een kernteam aan dat onder aanvoering staat van de gemeentelijk opgavemanager. In het kernteam zijn verder de scholen, ondernemers en (communicatie)adviseurs betrokken. Gezamenlijk is een businessmodel-canvas opgesteld waarin het WOZ-concept verder is uitgewerkt en geconcretiseerd. Dit canvas was gereed in juni 2017. Daarbij lag de focus op de volgende doelen voor de periode tot en met 2019:

- 50 stagiairs aan een stageplek helpen op bedrijventerrein Noorderveld-Molletjesveer;
- 50 mensen aan een baan helpen op bedrijventerrein Noorderveld-Molletjesveer;
- 50 zzp'ers bestaanszekerheid bieden door het oprichten van een broodfonds;
- Scholieren van alle niveaus laten kennismaken met het bedrijfsleven op Noorderveld-Molletjesveer.

Op het bedrijventerrein is een pand ingericht dat als stagebureau en ontmoetingsplek dient. 't Lokaal ging open in september 2017. Met de eerste zes stagiairs is 't Lokaal vanaf dat moment verder uitgebouwd. 't Lokaal heeft een stagebureau, biedt een databank voor bedrijven die op het terrein zijn gevestigd en is het platform voor projecten & samenwerking.

Stagebureau

Scholen en studenten hebben geen goed beeld welke stage- en afstudeerplekken er beschikbaar zijn bij het lokale bedrijfsleven. En bedrijven vinden het lastig om stagiairs te vinden. Het stagebureau verbindt studenten en leerlingen van alle onderwijsinstellingen uit de omgeving met alle ondernemingen op het bedrijventerrein. Een win-winsituatie. Stagiairs helpen om kansen en problemen te onderzoeken waar de bedrijven en het bedrijventerrein als geheel beter van worden. Ondernemers vinden jong talent en toekomstige

arbeidskrachten, die bovendien de nieuwste kennis met zich meebrengen. Ook het stagebureau zelf wordt mede gerund en (door)ontwikkeld door studenten.

Databank

De problematiek van Noorderveld-Molletjesveer geldt voor meer bedrijventerreinen. Het blijkt namelijk dat gemeente, onderwijs en ook de bedrijven zelf weinig weten wat zich op een bedrijventerrein afspeelt. Welke bedrijven zijn er, welke groeien het hardst, wat voor mensen werken er, waar liggen kansen en bedreigingen? Door kennis en data te verzamelen over het bedrijventerrein kan beter worden ingespeeld op wat er in de (nabije) toekomst nodig is om het terrein vitaal te houden en te kunnen groeien. Door datagestuurde werken kunnen trends worden ontdekt en ontwikkelingen efficiënter, effectiever en lerend worden bijgestuurd. 't Lokaal richt daarvoor samen met de gemeente Zaanstad een databank in, die het bedrijventerrein in alle opzichten in kaart brengt. De resultaten van onderzoeksopdrachten vanuit het stagebureau vullen de databank aan.

Platform voor projecten en samenwerking

Ondernemers, overheid, onderwijs en zorg ontmoeten elkaar voor vraagstukken uit de praktijk, ontwikkelen nieuwe kennis over het bedrijventerrein en voeren samen verbetertrajecten uit. Denk aan duurzaamheid, infrastructuur, talentontwikkeling, een leven-lang-leren, betere zorg, werkgelegenheid, en bedrijfsontwikkeling. Vanuit de kernwaarden vertrouwen, samenwerken en leren werken bedrijven, onderwijs en lokale overheid samen in diverse projecten via en vanuit 't Lokaal. Door de afgebakende grens van het bedrijventerrein worden problemen en oplossingen snel concreet. Bovendien ligt het eigenaarschap van problemen en oplossingen ook daadwerkelijk bij de betrokken partijen. Complexe opgaven krijgen zo lokaal handen en voeten. Door op gebiedsniveau datagestuurd met elkaar te werken aan concrete onderzoeksvragen en verbeterprojecten wordt de WOZ-waarde van het gebied verhoogd.

Betrokken partijen, looptijd en kosten

De volgende partijen zijn betrokken bij 't Lokaal: HVA, UvA, Inholland Alkmaar, Agora, Zaan Primair, Stichting OVO, ROC Regio College, Bedrijvenvereniging Noorderveld-Molletjesveer, Stan Partners, DoVision, 50+ Netwerk, Stichting Moe, Werkom, House of Skills (Metropoolregio Amsterdam), bedrijvenvereniging ZaanDelta, bedrijvenvereniging Wormerland, Gemeente Zaanstad, Gemeente Wormerland.

't Lokaal bevindt zich nog in een opstartfase en wordt voornamelijk vooral door BVNM en de gemeente Zaanstad gefinancierd. Veel activiteiten worden onbezoldigd of tegen gereduceerde tarieven en/of met de inzet van capaciteit vanuit de betrokken partijen opgezet en uitgevoerd. De uitdaging is om de businesscase verder te ontwikkelen en structureel te verankeren. Daarom wordt er nagedacht over hoe 't Lokaal rendabel en zelfvoorzienend wordt.

Resultaat & impact

De inspanningen vanuit 't Lokaal leveren de volgende concrete resultaten op:

- Betrokkenen geven aan dat het bestaan en de functie van 't Lokaal als fysieke en digitale hub tussen bedrijfsleven, onderwijs, zorg en gemeente sowieso als succes moet worden beschouwd. Deze partijen kunnen elkaar doorgaans maar moeilijk vinden, terwijl zij nu via 't Lokaal samen aan de slag zijn en concrete resultaten boeken. Zo was het onderwijs voorheen onbekend met wat zich op bedrijventerrein Noorderveld-Molletjesveer allemaal afspeelt en wat de mogelijkheden zijn bij het bedrijfsleven (meeloopstages, onderzoeksvragen, voorlichting op studie- en beroepskeuze, enzovoort). En heeft het bedrijfsleven via 't Lokaal nu wel de juiste ingangen bij het onderwijs voor werven van talent, opleiding en bijscholing van medewerkers, onderzoek en data;
- De stagewebsite wordt door betrokkenen als succesvol ervaren. Deze kan nog verder worden gevuld en benut. Via 't Lokaal vinden jonge mensen een stage of baan in de regio, wordt talent voor de regio behouden en worden leerlingen en studenten opgeleid voor de concrete vraag van bedrijven;
- De ontstane samenwerking tussen overheid, bedrijfsleven en onderwijs rond concrete opgaven in het gebied (stage- en werkervaringsplekken, onderzoeksvragen, gastcolleges, betere bereikbaarheid BVNM, ontwikkeling early-warning-ondermijningstool door UvA voor ondernemers, enzovoort);
- 't Lokaal levert een belangrijke bijdrage aan bewustwording bij ondernemers over mantelzorg en wat dit voor medewerkers betekent;

- De afstand tussen onderwijs en arbeidsmarkt wordt verkleind doordat het eigenaarschap van de oplossing bij de partijen zelf ligt;
- Ondernemers ervaren korte lijnen met de gemeente en leren de overheid kennen als betrouwbare samenwerkingspartner;
- Door aan te sluiten bij initiatieven uit de stad laat de gemeente Zaanstad zien dat ze investeert in een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor ondernemers;
- 't Lokaal biedt een platform voor gemeente, scholen en bedrijven om vragen neer te leggen.

Lessen & inzichten

- Het WOZ-concept inspireert bedrijven, werknemers, studenten, onderwijsinstellingen, bewoners, de lokale politiek en de gemeentelijke organisatie. Het initiatief is daarmee op dit moment een motor voor het samen creëren van een lokale verandering.
- Door als gemeente aan te sluiten bij de energie en initiatieven die in de stad leven, blijven initiatiefnemers intrinsiek gemotiveerd. Zo kunnen de doelen van de gemeentelijke organisatie worden gerealiseerd.
- Dit praktijkvoorbeeld maakt zichtbaar dat veel ondernemers zich onbezoldigd met passie willen inzetten voor hun fysieke en sociale omgeving. Betrokken ondernemers dragen 't Lokaal een warm hart toe. Zoals een ondernemer het verwoordt: "Ik ben ervan overtuigd dat ik als ondernemer niet alleen moet halen maar ook moet brengen. Ik wil graag maatschappelijk actief zijn en een bijdrage leveren."
- De inzet van een opgavemanager en het beschikbaar stellen van secretariaële ondersteuning en financiën, is voor het realiseren van de ambities van BVNM van groot belang geweest. Het heeft enorm geholpen bij het professioneel optuigen van 't Lokaal (ontwikkeling organisatiestructuur, uitvoering van concrete activiteiten, bij elkaar brengen van partijen, enzovoort).
- Wat 't Lokaal onderscheidend maakt? De visie op het combineren van werkgelegenheid, ondernemers en zorg ('WOZ-waarde'). 't Lokaal levert een

belangrijke bijdrage aan de bewustwording van ondernemers. Over hun maatschappelijke plichten en de bijdrage die zij (kunnen) leveren aan hun fysieke en sociale omgeving. Door oog te hebben voor de veranderingen in economie en arbeidsmarkt, zet 't Lokaal in op vragen van ondernemers. Over de toekomstige instroom van werknemers, de economische vitaliteit van op het bedrijventerrein gevestigde bedrijven, en de aantrekkingskracht en het vestigingsklimaat van het bedrijventerrein als geheel.

- 't Lokaal wil werken aan een nog hogere toegevoegde waarde van 't Lokaal: meer bekendheid, een grotere zichtbaarheid en meer focus in de kernboodschap en bijdrage van 't Lokaal aan bedrijventerrein Noorderveld-Molletjesveer.
- Er zijn verschillende bedrijventerreinen die de waarde van 't Lokaal zien en een dergelijk collectief willen opzetten in samenwerking met 't Lokaal. De ambitie is om de opgedane lessen en inzichten vanuit het pionierswerk op Noorderveld-Molletjesveer te ontsluiten voor de ontwikkeling van soortgelijke broedplaatsen elders. De ervaring op Noorderveld-Molletjesveer leert dat het voor de zichtbaarheid en herkenbaarheid handig is om naast een digitale omgeving een fysieke plek op een bedrijventerrein te hebben.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Anke Kars, info@tlokaal.nl of David Kooi, opgavemanager gemeente Zaanstad, D.Kooi@Zaanstad.nl.
Zie ook: <https://tlokaal.nl/>